

**Тернопільський ліцей №21-спеціалізована мистецька школа
імені Ігоря Герети**

**Результати опитування педагогічних працівників
щодо проектування мистецького середовища у
Тернопільському ліцеї №21-спеціалізованій мистецькій школі
імені Ігоря Герети**

2020

Звіт за результатами опитування

В рамках проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Формування мистецького середовища у закладі загальної середньої освіти» у вересні 2020 року було проведено опитування педагогічних працівників щодо проектування мистецького середовища у Тернопільському ліцеї №21-спеціалізованій мистецькій школі ім. І. Герети.

Автор опитування: професор, доктор педагогічних наук Вихрущ А.В.

Мета опитування: формування серед педагогічних працівників та адміністрації ліцею запиту щодо коригування дій під час наступних етапів експерименту.

Завдання дослідження:

- зібрати дані щодо ставлення педагогів до уподобань сучасної молоді ;
- з'ясувати запити вчителів у плануванні заходів, які сприяють формуванню мистецького середовища у ліцеї;
- виявити проблеми та пропозиції щодо організації позаурочної діяльності в ліцеї, оптимізувати проведення мистецьких заходів у закладі;
- виявити рівень мотивації щодо інноваційної та творчої діяльності учнів на думку педагогів;
- розробити коригувальні заходи розвитку творчого потенціалу вчителів та учнів і заходи, які підвищують мотивацію до творчої діяльності .

Методологія дослідження.

Дослідження здійснено в процесі реалізації програми проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою «Формування мистецького середовища в закладі загальної середньої освіти» у Тернопільському ліцеї № 21 – спеціалізованій мистецькій школі імені Ігоря Герети та в рамках науково-методичного супроводу наданого ТОКІПІО експериментально-дослідницької діяльності педагогічного колективу ліцею.

Опитування відбувалося у письмовій формі з відкритими запитаннями. На кожне запитання було запропоновано по три можливі відкриті відповіді.

В анкетуванні на анонімній основі взяли участь 55 респондентів.

У проведеному дослідженні не ставили за мету отримати репрезентативну вибірку за певними параметрами, оскільки її не можливо було б навіть сформувати, зважаючи на характер проведеного опитування. Використаний формат опитування - вивчення думки педагогічних працівників, має перевагу - гарантує відсутність впливу на респондента таких факторів як наявність формалізованого інструментарію, обмеженість думки в часі та інших, що мають місце при використанні інших способів формування вибіркової сукупності. Всі відповіді в опитуванні здійснювались респондентами добровільно і з метою задоволення потреби у правдивих та реальних висловленнях.

Для оформлення та оброблення результатів анкети статистичними методами та методом контент-аналізу використано Excel Таблиці та Google Таблиці. У звіті наведено інформацію, отриману в результаті опрацювання даних, зібраних станом на 01 жовтня 2020 року

1. Результати дослідження

Всього респондентів – 55.

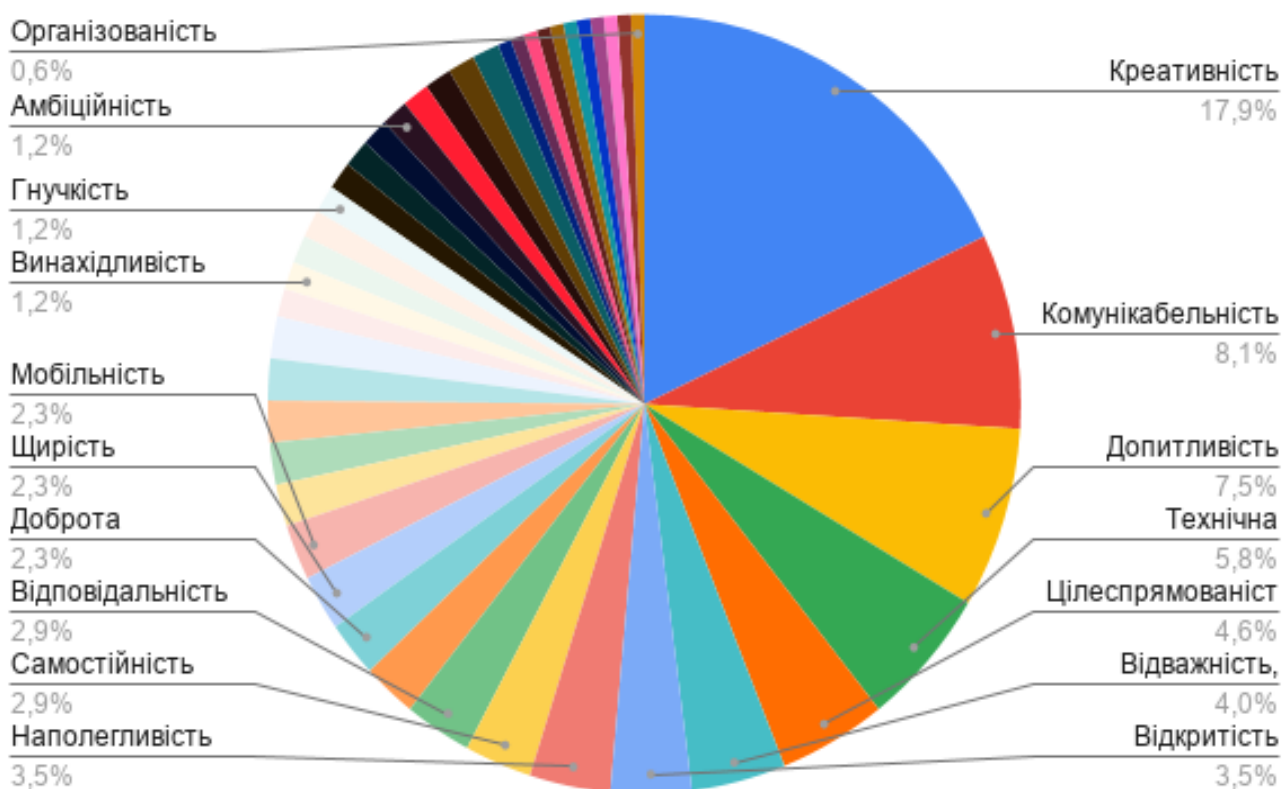
Кількість запитань – 7.

Кількість можливих відповідей на одне запитання – від 0 до 3.

1. Позитивні якості сучасних учнів *

Найбільша кількість педагогів вважає, що основними позитивними якостями сучасної молоді є креативність – 17,9%, комунікабельність – 8,1% та допитливість – 7,5%. Серед відповідей також слід відзначити технічну грамотність – 5,8%, цілеспрямованість – 4,8%, відкритість – 3,5% та наполегливість – 3,5%.

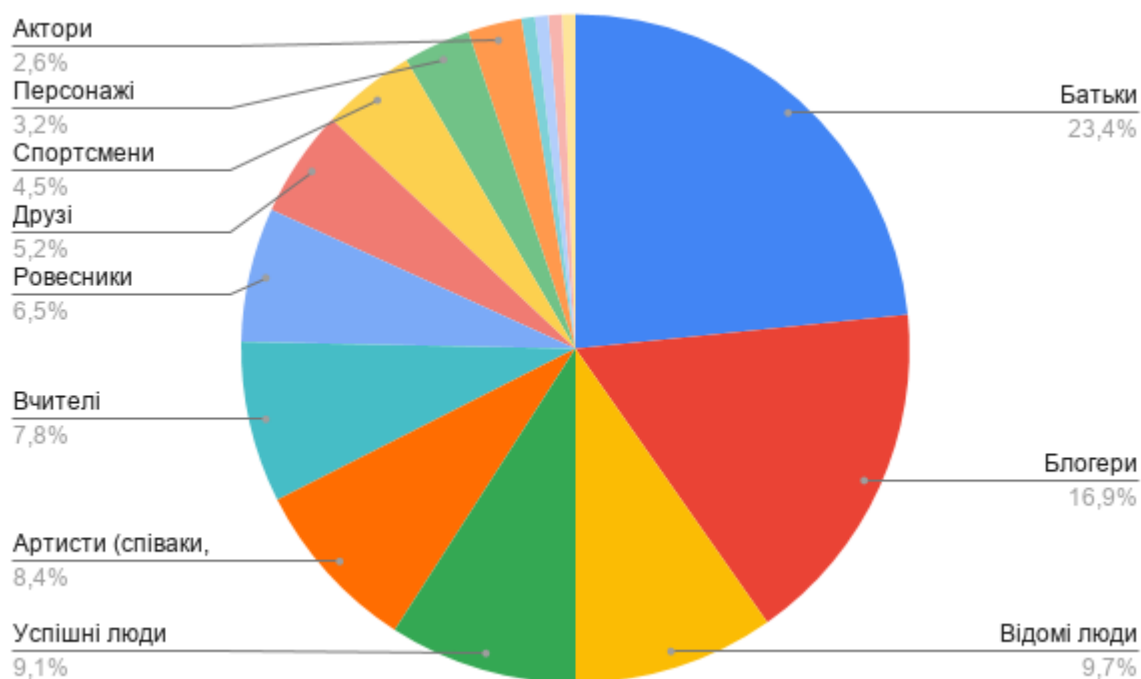
Серед позитивних якостей молоді педагоги також назвали амбіційність, вільнодумство, безтурботність, емоційність, безпосередність та оптимізм.

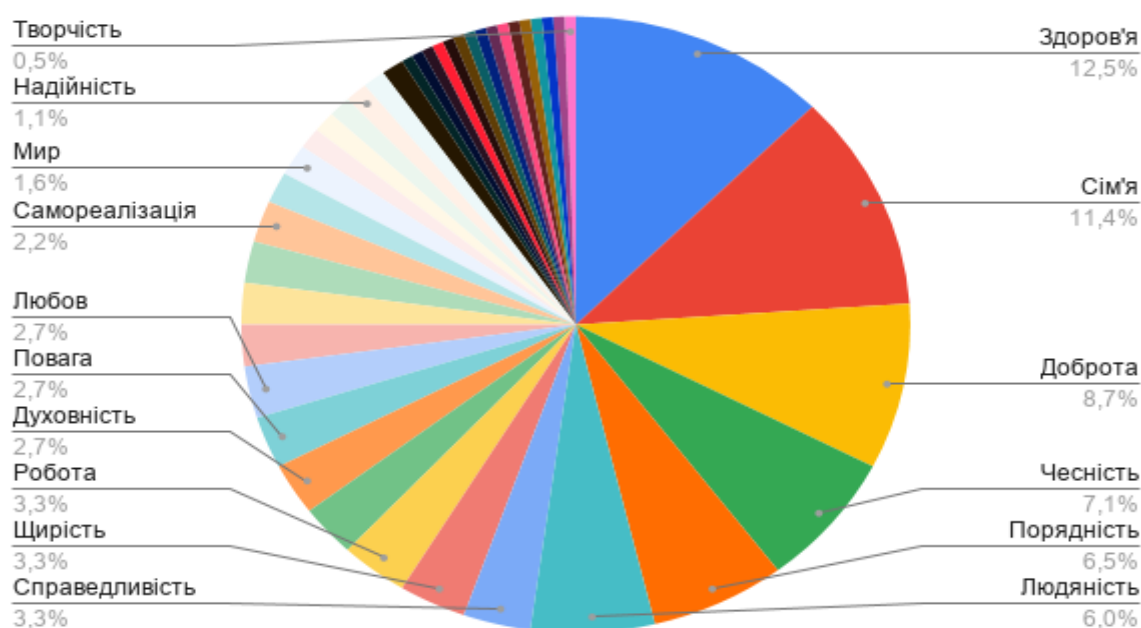
* наведено в авторському формулюванні

2. Хто з людей є авторитетом для сучасної молоді

Найбільший вплив на молодих людей, за версією педагогів, мають батьки – 23,4%, за ними йдуть блогери – 16,9%, відомі та успішні люди – 9,7% та 9,1% відповідно.

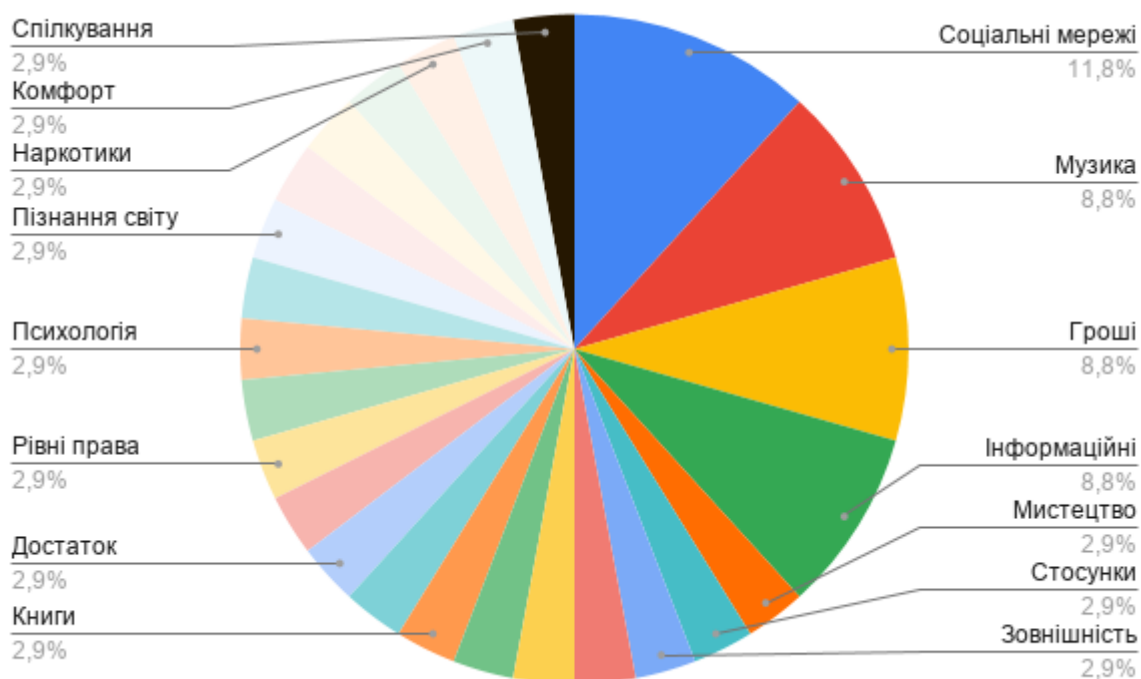
3. Назвіть головні цінності у Вашому житті *

Серед цінностей у своєму житті вчителі також назвали пізнання, вихованість, патріотизм, відданість, Інтернет, милосердя, толерантність, вдячність, високу зарплату, професіоналізм, цілеспрямованість та творчість (по 0,5 %).

* наведено в авторському формулюванні.

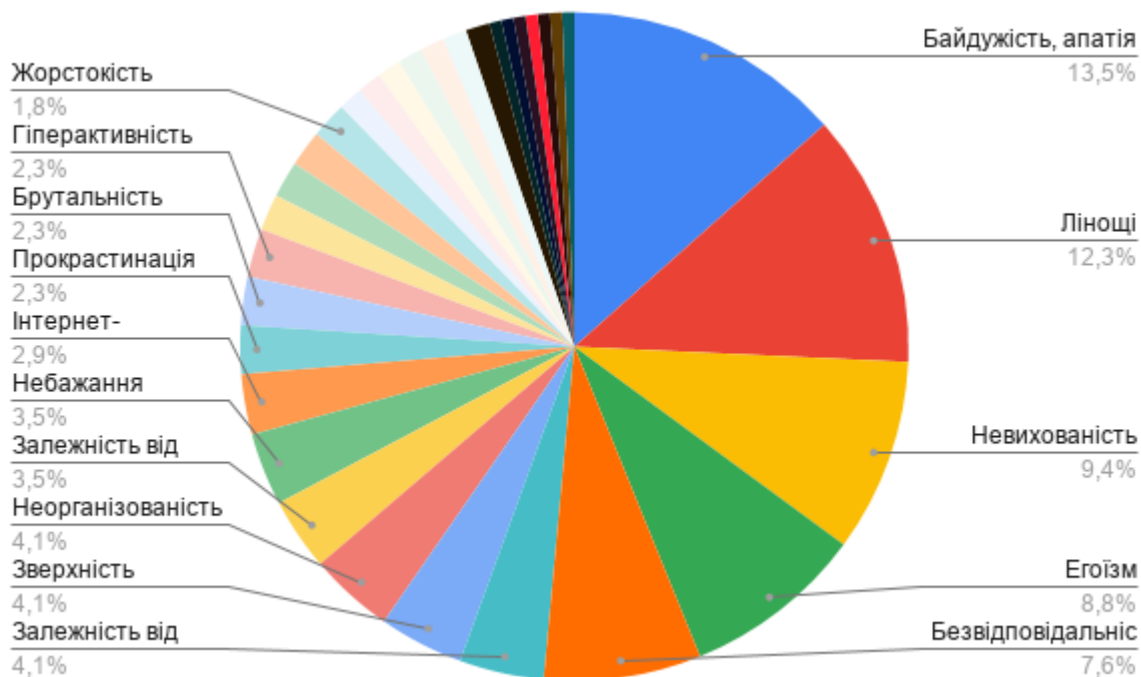
4. Сучасну молодь найбільше цікавлять такі теми: *

Серед тем, які цікавлять сучасну молодь, вчителі також називають життя відомих людей, історію народу, автомобілі, бізнес, порно, плітки, кіно та моду.

* наведено в авторському формулюванні.

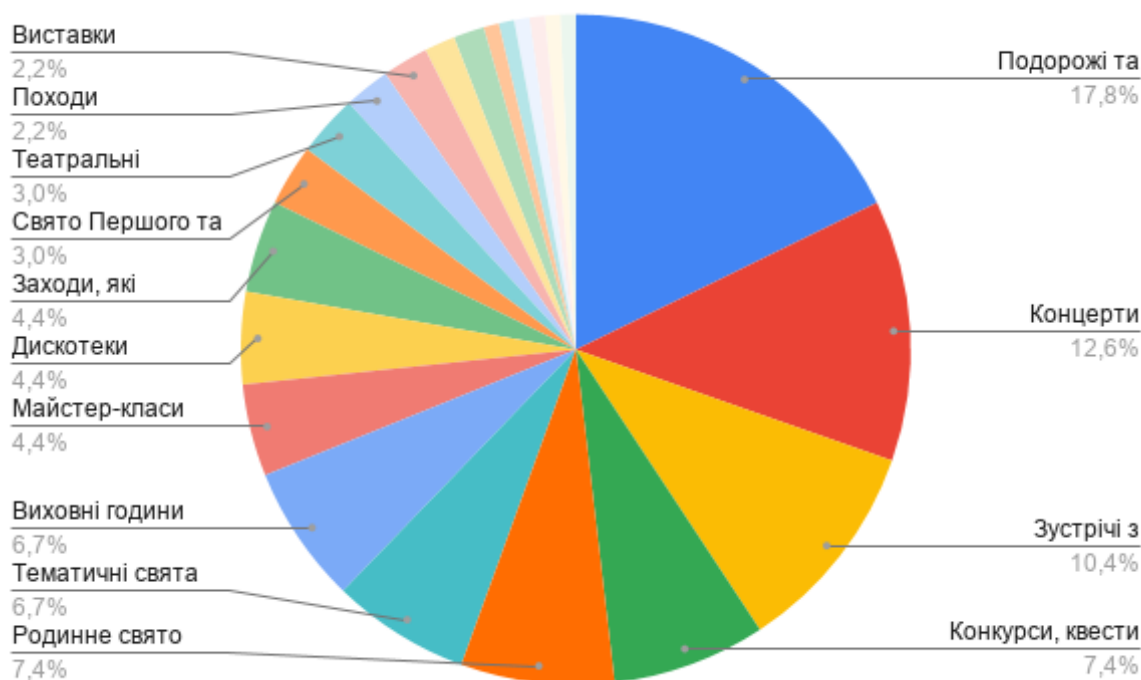
5. Негативні якості сучасної молоді *

Серед негативних якостей сучасної молоді педагоги також назвали задрощі, нестриманість, жорстокість, легковажність, конфліктність, хамство, впертість, песимізм, черствість, очікування результату, без докладання зусиль, жадібність, брехливість, поспішність, лицемірство, вульгарність, хитрощі, непостійність.

* наведено в авторському формулюванні.

6. Які виховні заходи, на Вашу думку, найбільше запам'ятались учням?

Серед заходів, які, на думку вчителів, запам'ятались учням, є також участь у проектах, зустріч з американськими волонтерами, технічний залік, шевченківські дні, парад випускників, козацькі забави, читацькі конференції, музичні перерви.

7. Для підвищення рівня мистецького середовища в нашому ліцеї необхідно*

1. Проводити більше концертів, мистецьких заходів.
2. Проводити зустрічі з відомими людьми.
3. Об'єднувати учнів мистецьких та загальноосвітніх класів у підготовці до заходів.
4. Залучати до співпраці відомих людей.
5. Проводити інтегровані уроки.
6. Проводити більше мистецьких майстер-класів.
7. Брати участь у конкурсах.
8. Облаштувати та осучаснити мистецькі класи.
9. Брати на роботу висококваліфікованих викладачів мистецьких дисциплін.
10. Відвідувати міські культурно-мистецькі заходи (концерти, виставки).
11. Залучати дітей до творчості на уроках загальноосвітнього циклу.
12. Влаштувати виставки учнівських робіт.
13. Збільшити кількість мистецьких кабінетів.
14. Закупити якісні музичні інструменти.
15. Мотивувати переможців конкурсів.
16. Інтегрувати в навчання сучасні технології.
17. Частіше проводити родинні свята.
18. Налагодити співпрацю між вчителями мистецького циклу та загальноосвітніх предметів.
19. Підвищувати рівень мистецької культури учнів, вчителів, батьків.
20. Збільшити кількість мистецьких класів.
21. Залучати батьків до підготовки позакласних заходів.
22. Створити систему моніторингу якості мистецької освіти.
23. Створити нові сучасні творчі колективи.
24. Запровадити конкурсний відбір учнів.
25. Проводити інтеграцію предметів.
26. Підтримувати мистецькі проекти.
27. Забезпечити невелику кількість учнів у класах - до 15.
28. Збільшити кількість презентаційних проектів.
29. Підтримувати та стимулювати учнівські ініціативи.
30. Обговорювати відвідані вистави, концерти, виставки на виховних годинах.
31. Запровадити елементи STEAM-освіти в освітній процес
32. Запровадити плату за мистецьку освіту.

Усі 55 респондентів внесли свої пропозиції щодо підвищення рівня мистецького середовища в ліцеї. Серед найбільш популярних відповідей слід зазначити наступні:

- проводити більше концертів, мистецьких заходів – 10,5% (12 осіб);
- проводити зустрічі з відомими людьми – 8,8% (10 осіб);
- об'єднувати учнів мистецьких та загальноосвітніх класів у підготовці до заходів – 6,1% (7 осіб);
- залучати до співпраці відомих людей – 6,1% (7 осіб);
- проводити інтегровані уроки – 6,1% (7 осіб);
- проводити більше мистецьких майстер-класів – 5,3% (6 осіб);
- брати участь у конкурсах – 5,3% (6 осіб);
- облаштувати та осучаснити мистецькі класи – 4,4% (5 осіб);
- брати на роботу висококваліфікованих викладачів мистецьких дисциплін – 4,4% (5 осіб);
- відвідувати міські культурно-мистецькі заходи (концерти, виставки) – 3,5% (4 особи).

* наведено в авторському формулюванні.

2. Висновки за результатами досліджень

Моделювання певного рівня сформованості мистецького середовища в закладі загальної середньої освіти може бути успішним, якщо базуватиметься на наукових підходах до планування діяльності, оцінювання результатів аналітичних досліджень і налагодженій системі зворотного зв'язку як інструменту перевірки правильності поставлених завдань.

З цією метою і було проведено анкетування педагогів ліцею з питань щодо оцінювання вчителями рівня готовності сучасних учнів до творчої діяльності та визначення факторів мотивації молоді до залучення в мистецьких заходах.

Серед респондентів лише 17,9% вважають, що сучасні учні схильні до креативності та всього 7,5% опитаних відзначають «допитливість» як одну з позитивних рис молоді. Натомість головними негативними рисами своїх учнів вчителі називають «байдужість та апатія» - 13,5%, «лінощі» - 12,3%, «егоїзм» - 8,8%, «безвідповідальність» - 7,6%.

Відповідаючи на запитання про головні цінності в житті, лише 0,5% вчителів назвали «творчість» серед пріоритетних цінностей.

Проаналізувавши перелік тем, які, на думку педагогів, цікавлять сучасну молодь, можна зробити висновок, що мистецтво не є найбільш популярною темою серед підлітків (лише 2,9%). Музикою цікавляться більше, 8,8% респондентів зазначили, що дана сфера є серед улюблених учнями.

Найбільший вплив на молодих людей, за версією педагогів, мають батьки – 23,4%, відомі та успішні люди – 18,8%, блогери – 16,9%, а також артисти (співачки, музиканти, актори) – 11%.

Вчителі вважають, що заходами, які найбільш запам'ятались учням, є подорожі та екскурсії - 17,8%, концерти – 12,6%, а також зустрічі з відомими людьми – 10,4%. Виставки та театральні постановки відзначили лише 2,2% та 3% респондентів відповідно.

Анкетування дозволяє зробити висновок про те, що низький рівень мистецької освіченості учнів, зростання навчального навантаження, недостатній рівень культурного виховання в сім'ях, збільшення інформаційного тиску соціальних мереж на формування особистості підлітка, а також відсутність мотивації до здобуття знань та творчої діяльності, призводять до домінування негативних оцінок педагогами якості культурних уподобань сучасної молоді. Тому формування мистецького середовища у ліцеї є важливим не лише для культурного розвитку всіх учасників освітнього процесу, але й для підвищення рівня успішності з предметів загальноосвітнього циклу, розвитку позитивних особистісних якостей учнів.

Коригувальні заходи та рекомендації, які сприятимуть формуванню мистецького середовища у ліцеї та підвищенню рівня мотивації до творчої діяльності:

1. Проводити зустрічі з відомими людьми.
2. Об'єднувати учнів мистецьких та загальноосвітніх класів у підготовці до заходів.
3. Залучати до співпраці відомих людей.
4. Проводити інтегровані уроки.
5. Проводити більше мистецьких майстер-класів.
6. Брати участь у конкурсах, концертах, виставках різних рівнів.
7. Відвідувати міські культурно-мистецькі заходи (концерти, виставки).
8. Залучати дітей до творчості на уроках загальноосвітнього циклу.
9. Влаштувати виставки учнівських робіт.
10. Мотивувати переможців конкурсів.
11. Залучати батьків до підготовки позакласних заходів.
12. Створити систему моніторингу якості мистецької освіти.
13. Створити нові сучасні творчі колективи.
14. Запровадити конкурсний відбір учнів.
15. Проводити інтеграцію предметів.
16. Підтримувати та стимулювати учнівські ініціативи.
17. Обговорювати відвідані вистави, концерти, виставки на виховних годинах.
18. Запровадити елементи STEAM-освіти в освітній процес.